

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare
(număr unic 228/MIDR/2026)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în temeiul art. 3 alin. (3) lit. a) din Codul transportului feroviar nr. 19/2022, potrivit căruia, în vederea realizării misiunii și a funcțiilor sale de bază, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale are atribuția de a elabora acte normative în domeniul transportului feroviar, precum și de a le prezenta Guvernului spre aprobare. Proiectul urmărește transpunerea în cadrul național a prevederilor Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare, CELEX:32011D0665, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 264 din 8 octombrie 2011, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/675 al Comisiei din 4 aprilie 2025. Elaborarea proiectului este prevăzută la acțiunea 87 din Anexa A, Transport feroviar, Capitolul 14 „Politica de transport”, Clusterul 4 Agenda verde și conectivitate sustenabilă din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, cadrul normativ național în domeniul transportului feroviar, reprezentat în principal de Codul transportului feroviar nr. 19/2022 și de Regulamentul de interoperabilitate a sistemului feroviar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 725/2024, instituie mecanismele generale privind admiterea în circulație a vehiculelor feroviare, înregistrarea acestora, precum și cerințele privind siguranța, interoperabilitatea și compatibilitatea tehnică cu infrastructura feroviară. Prezentul proiect are ca obiect aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare. Prin proiect sunt stabilite categoriile de date colectate de Agenția Feroviară, și anume datele privind acordarea admiterii pentru un nou tip de vehicul sau pentru o nouă variantă de tip de vehicul, datele privind versiunile unui tip sau ale unei variante de tip, modificarea unei admiteri existente, suspendarea, reactivarea și retragerea admiterii.

Totodată, proiectul stabilește regulile de structurare, transmitere, introducere, verificare, validare, publicare și actualizare a datelor aferente admițerilor de tip, în vederea asigurării unei evidențe unitare și compatibile cu cerințele europene în domeniul interoperabilității feroviare.

Decizia de punere în aplicare a Comisiei 2011/665/UE privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare stabilește specificațiile Registrului european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare, creat, gestionat și menținut la nivelul Uniunii Europene de Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate. În cadrul mecanismului european, autoritățile naționale de siguranță ale statelor membre transmit datele privind tipurile de vehicule autorizate, iar Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate asigură validarea, publicarea și coerența datelor în registrul european.

Având în vedere că Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene și nu participă, la această etapă, la mecanismul instituțional al Agenției Uniunii Europene pentru Căile Ferate, proiectul preia relația funcțională prevăzută de Decizia 2011/665/UE între autoritatea națională de siguranță și Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate, adaptând-o la cadrul instituțional național. Astfel, până la aplicarea mecanismului european, atribuțiile corespunzătoare Autorității Naționale de Siguranță și cele aferente gestionării, verificării, validării și publicării datelor sunt exercitate de Agenția Feroviară, în baza Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției Feroviare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 759/2022, prin delimitarea funcțională a competențelor la nivelul subdiviziunilor interne (atribuțiile specifice Autorității Naționale de Siguranță vor fi exercitate prin direcțiile responsabile de siguranța și autorizarea feroviară, iar atribuțiile privind administrarea și validarea datelor vor fi asigurate prin structurile competente ale Agenției Feroviare).

Această soluție permite preluarea cerințelor relevante privind conținutul și structura datelor, fără instituirea la moment a unor obligații inaplicabile care presupun accesul Republicii Moldova la Registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare și la mecanismele gestionate de Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate. Totodată, soluția propusă evită dublarea nejustificată a registrului european și creează cadrul necesar pentru colectarea datelor aferente admițerilor de tip la nivel național.

Pentru asigurarea aplicării efective a mecanismului propus, proiectul prevede intrarea în vigoare a hotărârii după expirarea termenului de 45 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Această perioadă tranzitorie este necesară pentru pregătirea procedurilor interne, responsabilităților instituționale și instrumentelor tehnice.

Termenul de 45 de luni este justificat prin complexitatea cerințelor prevăzute de Decizia 2011/665/UE, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/675, precum și prin necesitatea adaptării progresive a autorităților competente și a operatorilor la noile cerințe tehnice, procedurale și de colectare a datelor. Perioada tranzitorie permite implementarea graduală a mecanismului propus, evitând instituirea imediată a unor obligații tehnice sau

operaționale care depind de dezvoltarea ulterioară a cadrului instituțional și a instrumentelor necesare pentru aplicarea acestuia.

Totodată, Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 face trimiteri la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/545 al Comisiei, care este transpus prin proiectul de hotărâre de Guvern cu privire la „Modalitățile practice pentru procesul de admitere a vehiculelor feroviare”. Proiectul respectiv a parcurs toate etapele procedurii naționale de elaborare și avizare prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și este pregătit pentru aprobare. Totodată, în contextul aplicării noii proceduri de transpunere, care presupune transmiterea proiectelor de acte normative către Comisia Europeană pentru coordonare înainte de adoptare, acesta se află în prezent în procedură de coordonare la Comisia Europeană, fără a putea fi determinat cu certitudine termenul finalizării acestei etape.

În aceste condiții, proiectul de hotărâre face trimitere la dispozițiile relevante din „Modalitățile practice pentru procesul de admitere a vehiculelor feroviare” prin indicarea denumirii actului și a punctelor aplicabile, fără menționarea numărului hotărârii Guvernului de aprobare, întrucât actul nu este încă adoptat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are ca obiect aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare.

Prin proiect se stabilesc categoriile de date colectate de Agenția Feroviară privind tipurile admise de vehicule feroviare, iar instituirea perioadei tranzitorii oferă timpul necesar pentru crearea condițiilor tehnice, instituționale și procedurale aferente aplicării mecanismului. Această perioadă permite pregătirea soluției tehnice prin care datele privind tipurile admise de vehicule vor putea fi gestionate și publicate pe pagina web oficială a Agenției, asigurând accesul publicului la informațiile relevante și funcționarea mecanismului în condiții corespunzătoare de disponibilitate, securitate și continuitate.

Un element principal al proiectului îl constituie reglementarea detaliată a conținutului registrului. Pentru fiecare tip admis de vehicul sunt prevăzute categorii distincte de date, inclusiv:

- identificarea tipului (număr, variantă, versiune);
- date privind producătorul;
- conformitatea cu specificațiile tehnice de interoperabilitate (STI);
- informații privind admiterile, starea acestora (valabilă, suspendată, revocată, de reînnoit);
- caracteristicile tehnice relevante ale vehiculului, structurate pe categorii (masă, sarcini pe osie, sistem de frânare, alimentare cu energie).

Un element de noutate îl reprezintă instituirea unui sistem clar de drepturi de acces diferențiate:

Agenția Feroviară beneficiază de acces extins (transmitere, validare, consultare integrală), iar publicul are acces la datele validate. Totodată, proiectul

stabilește reguli privind autentificarea utilizatorilor, securitatea conturilor și notificarea automată a modificărilor operate în registru.

Prin aceste reglementări, proiectul asigură aplicarea unitară a procedurilor de admitere a tipurilor de vehicule, consolidarea trasabilității și transparenței în domeniul feroviar, precum și alinierea efectivă a cadrului național la standardele europene în materie de interoperabilitate.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost examinate, or în calitate de stat candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană și conform Acordului de Asociere RM-UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a transpune treptat, legislația europeană în cea națională.

Anume acest proiect prin dispozițiile lui aliniază actele normative naționale la Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare, CELEX:32011D0665, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 264 din 8 octombrie 2011, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/675 al Comisiei din 4 aprilie 2025.

Prin urmare, opțiunea alternativă de a nu elabora și promova acest proiect de hotărâre nu a fost considerată rezonabilă, deoarece amânarea reglementării ar conduce la consecințe negative în ceea ce privește armonizarea cerințelor tehnice, administrative și în materie de siguranță feroviară.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul hotărârii Guvernului are un impact preponderent pozitiv asupra sectorului public, prin instituirea unui cadru normativ clar și unitar pentru organizarea și funcționarea registrului tipurilor admise de vehicule feroviare. Implementarea proiectului nu presupune reforme instituționale sau restructurări ale autorităților publice, ci valorifică competențele existente ale Agenției Feroviare.

Aplicarea hotărârii de Guvern va genera, într-o primă etapă, un efort organizatoric și tehnic pentru configurarea și administrarea registrului, precum și pentru instruirea utilizatorilor instituționali. Pe termen mediu și lung, proiectul va contribui la creșterea eficienței administrative, la standardizarea procedurilor privind evidența tipurilor de vehicule admise și la îmbunătățirea cooperării interinstituționale. Autoritățile publice vor beneficia de un instrument unitar și transparent de evidență, care va facilita procesul decizional, supravegherea domeniului și aplicarea coerentă a legislației în vigoare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu impune alocarea mijloacelor financiare din contul bugetului de stat. Aplicarea hotărârii de Guvern se va realiza prin utilizarea resurselor administrative, tehnice și financiare existente în cadrul Agenției Feroviare, fără a necesita finanțări adiționale. Nu se preconizează majorarea numărului de posturi sau alocarea de fonduri suplimentare pentru infrastructură informatică ori logistică.

4.3. Impactul asupra sectorului privat
Prezentul proiect de hotărâre are un impact pozitiv asupra sectorului privat, ori neadoptarea prezentului act ar putea genera efecte negative în ceea ce privește performanța transportului feroviar național.
Impactul asupra sectorului privat, în special asupra operatorilor feroviari, deținătorilor de material rulant și entităților responsabile cu întreținerea, este unul pozitiv, deși implică unele ajustări inițiale în modul de lucru și raportare.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Impactul asupra datelor cu caracter personal este unul limitat și controlabil. proiectul conține, în principal, informații de natură tehnică și administrativă privind tipurile de vehicule, entitățile implicate în procesul de admitere și rolul acestora în gestionarea registrului. În măsura în care vor fi prelucrate date referitoare la persoane fizice (de exemplu, în cazul în care titularul admiterii este o persoană fizică), aceste date vor fi colectate și prelucrate cu respectarea strictă a Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu generează un impact direct asupra echității sociale sau egalității de gen, întrucât reglementează un instrument tehnic de evidență și administrare a vehiculelor feroviare, fără a introduce diferențieri între persoane sau grupuri sociale.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare este elaborat în contextul alinierii Republicii Moldova la cerințele legislației Uniunii Europene în domeniul feroviar și transpune Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare, CELEX:32011D0665, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 264 din 8 octombrie 2011, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/675 al Comisiei din 4 aprilie 2025.
A fost elaborat tabelul de concordanță a prezentului proiect de act normativ cu actul UE/ Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare, prin care este reflectat gradul de transpunere a prevederilor actului Uniunii Europene în legislația națională, gradul de compatibilitate fiind „transpus”.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare creează cadrul juridic intern necesar pentru implementarea prevederilor Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare.

Prezentul act normativ reprezintă o etapă esențială în procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu cerințele Uniunii Europene în domeniul transportului feroviar, asigurând cadrul necesar pentru integrarea procedurilor și instrumentelor naționale de evidență în sistemul european.

Adoptarea și implementarea prezentului act normativ este justificat de necesitatea:

- asigurării transpunerii Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare;
- stabilirii unui cadru normativ clar privind conținutul, structura, modul de administrare și funcționare a registrului, inclusiv procedurile de introducere, validare, actualizare și publicare a datelor;
- creșterii transparenței și trasabilității tipurilor de vehicule feroviare admise și facilitării accesului public la informațiile validate;
- alinierii cadrului normativ național la standardele și practicile europene în domeniul interoperabilității și siguranței feroviare.

Astfel, proiectul asigură cadrul juridic intern necesar pentru implementarea efectivă a Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea principalelor etape ale legiferării stabilite la art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în scopul asigurării transparenței conform cerințelor art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului actului normativ este plasat și poate fi accesat pe portalul particip.gov.md.

Linkul la anunțul de inițiere: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16059.

Proiectul actului normativ a fost supus avizării și consultării publice conform cerințelor stabilite la art. 32 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, respectiv a fost transmis următoarelor autorități publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate:

- Agenția Proprietății Publice (Aviz nr.05-04-1854 din 18.03.2026);
- Biroul de Investigare a Accidentelor și Incidentelor (Aviz nr. 66 din 20.03.2026);
- Î.S. „Calea Ferată din Moldova (Aviz nr.538 din 23.03.26);
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (Aviz nr. 03-1035 din 25.03.2026);
- Cancelaria de Stat/ Centrul de Armonizare a Legislației (Aviz nr. 31/02-126-3430 din 25 martie 2026);
- Agenția Guvernare Electronică (Aviz nr. 3007-072 din 25.03.2026);
- Ministerul Finanțelor (Aviz nr. 09/2-03/194/439 din 30.03.2026);

- Agenția Feroviară (Aviz nr. 01-74 din 30.03.2026);

- Ministerul Mediului (Aviz nr. 13-05/1036 din 01.04.2026).

Avizele sunt prezentate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare.

7. Concluziile expertizelor

Urmare a definitivării proiectului actului normativ potrivit avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice, proiectul a fost supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Rezultatele expertizelor menționate supra au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare:

- Ministerul Justiției (Aviz nr. 04/2-4868 din 05.05.2026);

- Centrul Național Anticorupție (Aviz nr. EHG26/11412 din 30.04.202).

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Implementarea proiectului de hotărâre nu necesită modificarea sau abrogarea altor acte normative în vigoare. Prin aprobarea prezentului act normativ, care stabilește mecanismul de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare, se realizează implementarea prevederilor Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 4 octombrie 2011 privind registrul european al tipurilor autorizate de vehicule feroviare.

Nu sunt identificate, la această etapă, necesități suplimentare de elaborare a unor acte normative noi sau a unor planuri de acțiune specifice pentru implementare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului este necesară asigurarea unei perioade tranzitorii de 45 de luni de la data publicării hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Această perioadă este necesară pentru pregătirea condițiilor tehnice, instituționale și procedurale aferente aplicării Mecanismului de colectare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare.

În perioada tranzitorie urmează a fi realizate măsurile necesare pentru organizarea procesului de colectare și structurare a datelor privind tipurile admise de vehicule feroviare, stabilirea procedurilor interne de lucru ale Agenției Feroviare, identificarea responsabilităților instituționale și pregătirea instrumentelor de lucru necesare.

**Viceprim-ministru,
ministru**

Vladimir BOLEA